

„Valamennyi zenekar nehéz anyagi körülmények között működik”

Szklenár Ferenc művészeti vezető boldogan bővítené néhány státusszal együttesét

A Duna Szimfonikusok nagyon örültek annak, hogy Budapest Belváros-Lipótváros V. Kerület Önkormányzata március 15-én Pro-Civibus Díjjal ismerte el az együttesnek a kerület és a köz érdekében végzett tevékenységét. Emellett azonban Szklenár Ferenc művészeti vezető nehézségekről is beszámol. A zenekarnál a fizetések 15 esztendeje nem emelkedtek, a fenntartótól kapott pénz a Nonprofit kft. által kifizetett béreket sem fedezi, s ebből nem telik újabb státuszokra, pedig tíz zenészre még igen csak szükség lenne. A 45 muzsikussal ugyanannyi koncerten lép pódiumra, mint a nemzeti kategóriába tartozó együttesek, önálló felnőtt és ifjúsági sorozatokat működtet a Duna Palotában, együttműködik a Filharmóniával országszerte és igyekszik a belvárosért is minél többet tenni.

Igazán rangos kitüntetést kaptak. Ezek szerint az V. kerülettel kötöttek közszolgáltatási szerződést?

– Nem, ilyen megállapodásunk Törökbálinttal született korábban, ezért is volt különösen értékes az V. kerület elismerése. Sajnos mióta az önkormányzatok – így Törökbálint is – nehéz helyzetbe kerültek, kapunk ugyan feladatokat, de nem a közszolgáltatási szerződés keretében. Iskolai koncertekre hívnak meg, amit egyébként nagyon fontosnak tartunk és szívesen is csinálunk. A törökbálinti fellépéseinken a tanmenetben szereplő szimfonikus műveket élőben hallhatják a gyerekek, a saját gyerekbérletünknek, és a Filharmónia felkérésekre előadott ifjúsági koncerteknek önálló tematikája van. Az V. kerületi díjat egyébként úgy vélem, a tavalyi, sikeres együttműködésnek köszönhetjük. A Belvárosi Művészeti Napok keretében egy Donizetti-operában, a Szerelmi bájitalban muzsikáltunk. Ezért megkaptuk a társasági díjat, azzal a kitételrel, hogy folytatódjon a közös munka. Idén ősszel – a két évfordulós zeneszerző előtt tisztelegve Verdi-Wagner operagálát rendezünk, a Filharmóniával közösen pedig a V. kerületi iskoláknak szóló sorozattal próbálkozunk.

Más felkérések is várhatóak a kerulettől?

– A zenekar, a Duna Palota és a kerület részéről egyaránt megvan a szándék az együttműködés folytatására. Úgy döntöttünk, hogy demonstratív módon – hiszen az önkormányzati fenntartású zenekarokat támogató központi keretből eddig sosem kaptunk semmilyen támogatást, pedig van közszolgáltatási szerződésünk!? – keressük a közszolgáltatási teendőket, bizonyítva ezzel, hogy mennyire fontosnak tartjuk ezeket a feladatokat. Reménykedünk, hogy előbb utóbb ehhez támogatás is társul, és a hangversenytermünk közelében élők még gazdagabb kínálatot találkoznak.

Miután a BM a fenntartójuk, elesnek más támogatásoktól... Milyen a jelenlegi gazdasági helyzetük?

– A Duna Palota működteti a két társulatot, a Duna Szimfonikus Zenekart és a Duna

Művészegyüttest. 2008-ig a támogatás mértéke nagyságrendekkel nagyobb volt, a jelenlegi 250 millió forintos támogatási összeg a Nonprofit kft. által kifizetett béreket sem fedezi. Sajnos művészeink közel tizenöt esztendeje nem kaptak béremelést. A működéshez szükséges további fedezetet vállalkozói árbevételből, jegybevételből próbáljuk előteremteni, a szakmai és művészeti programokra pedig rendszeresen pályázunk. Az elmúlt évtizedek során elhalasztott, a Duna Palotával kapcsolatos karbantartási, épület- és állagmegővási, valamint felújítási feladatok sajnos most minket terhelnek. A Duna Palota, mint „Nemzeti intézmény”, azon belül a szimfonikus zenekar és a táncegyüttes nagyobb megbecsülést érdemelne, ezáltal még változatosabb produkciókkal tudnánk megjelenni Budapest kulturális életében.

Ebben az évben részesültek a zenekarok között szétosztott, közel kétmilliárdos keretből...

– Igen, 20 millió forintot kapunk, és nagyon örülünk, hiszen ezzel a kulturális kormányzat jelezte, hogy azokra a feladatokra, amelyek a belvárosban végzünk, szükség van. Azt azonban nagy problémának tartom, hogy sokan úgy vélik, az állami támogatás mindenre elég. Ma, Magyarországon, valamennyi zenekar nehéz anyagi körülmények között dolgozik, mi is megteszünk mindent a bevételekért. Óriási szerencsénk, hogy koncertteremmel rendelkezünk, mert egyébként terembérlésre már nem jutna pénz... Ha nagyobb büdzsével rendelkeznénk, tágabb körben hívhatnánk vendégművészeket, olyan kottákat bérelhetnénk, amelyekre jelenleg nem telik. Elvéve tudunk például Bartókot, Kodályt vagy más jogdíjas műveket játszani. A reális támogatás valóban az igéyes kultúrára és közvetítésére fordítódna.

Gondolom, a 45-ös létszám is korlátozza a repertoárt.

– Így igaz, nem tudjuk az együttest minden alkalommal kibővíteni, hogy késő romantikus és XX. századi darabokat játsszunk. Nyilván nem is az a feladatunk, hogy Wagner, Mahler adjunk elő, nem is férnénk el

a pódiumunkon. Ettől függetlenül változatos programokra törekszünk, és van is eredménye, hiszen kelendőek a bérleteink és a jegyeink, jelentős létszámú törzsközönséggel büszkélkedhetünk. 2012-ben a teljes Duna Szimfonikus Zenekar összesen 97 koncerten, előadáson szerepelt, valamint a zenekar 14 alkalommal mutatkozott be kamraprodukciónkkal.

■ *A szolgálatszámuk, a koncertszámuk valóban ugyanannyi, mint a nemzeti kategóriába tartozó együtteseknél?*

– Csak a létszámunk kisebb, egyébként játszottunk annyit, mint nagyra becsült társ-együttesek. Annak örülünk, hogy a tánc-együttesünk nemzeti lett, mert így az intézmény, a Duna Palota Nonprofit Kft., ahol dolgozunk, szintén ebbe a kategóriába került. A mi sorsunk is másképpen alakulhatott volna, ha nem csökken ennyire a költségvetésünk és több jutna reklámra, arra, hogy a zenekart ismertebbé tegyék.

■ *Ha más lenne a létszámuk is, valószínűleg az is sokat segítene...*

– Így igaz, hiszen a zenekarban 65-en muzsikáltak, az évek során több mint 20 kollégától voltunk kénytelenek megválni, ami óriási vérvesztést jelentett. A létszámhiányokat igyekszünk ügyes műsorválogatással megoldani, ha jól kialakított repertoárt játszunk, akkor a létszámunk kis kiegészítéssel a Duna Palotában elegendő.

■ *Nemrég kürt-próbajátékot írtak ki. Ez azt jelenti, vannak azért érdeklődők?*

– Korábban koncertmestert kerestünk, mert a kollégánk Salzburgba ment dolgozni, s meglepően sokan jelentkeztek. Szerencsére találtunk megfelelő muzsikust. A fúvós próbajátékra szintén rengeteg tehetséges fiatal művész jelentkezett, szeptembertől fel is veszünk egy kürtöst. Egyébként stabil a zenekarunk, nagy elvándorlásról szerencsére nem számolhatok be. De tíz embert boldogan felvennék újra. Ha csak ötten többen lennénk, már akkor nem lenne kórosan beteg a zenekar állománytáblája... Jelenleg ugyanis nincs harmadik harsonánk, s a két nagybőgő szintén kevés. Minimum tíz, nyolc, hat-hat, négyes vonóslétszám lenne üdvös. Arról nem is beszélve, hogy az ütőszólamokban csak másfél státuszunk van. Ezek olyan kritikus számok, hogy vannak szólamok, ahová szinte mindig kiegészítőkre van szükség...

■ *Említette, hogy mindentől függetlenül jól fogynak a jegyek, bérletek. Mi mindennel*

Puskás András alpolgármester nyújtja át a Pro-Civibus Díjat

várják a publikumot a következő szezonban?

– Az évadot a Verdi-Wagner gálával indítjuk, s nagy örömünkre Kocsis Zoltán dirigálja egy koncertünket, erre az este megkülönböztetett figyelemmel készülünk. A szezon a sokarcúság jellemzi, neves karmestereket hívunk vendégségbe, Medveczky Ádámot, Ligeti Andrást és Gál Tamást, valamint tehetséges szólistáknak fellépési, Fischer Annie ösztöndíjasoknak bemutatkozási lehetőséget kínálunk. Természetesen vezető karmesterünk, Deák András is jelentős részt vállal az évadból. Az ifjúsági bérletsorozatunkat pedig át kellett keresztelni családi bérletre, mert a nézőtérben egyre több idősebb zenebarátot fedeztünk fel, akiknek kedvesek a vasárnap délelőtti matiné koncertjeink.

■ *Diplomabangversenyeken is közreműködnek. Ez azt jelenti, együttműködnek a Zeneakadémiával?*

– Egyelőre még igen. Ha azonban a Concerto Budapest is a Zeneakadémiához tartozik majd, kérdésessé válik, hogy nekünk jut-e feladat. Mi egyébként szívesen csináltuk mindezt, szinte a zenekar alapítása óta közreműködünk diplomakonzerteken és a közelmúltban zenészerző és karmesterképző szakos növendékek vizsgakonzertjein is. Most sok a zeneakadémiás feladat, meglátjuk, hogy a jövőben mennyire lesz erre igény. Az viszont már biztos, hogy a Filharmóniával továbbra is folytatjuk az együttműködést. Az őszi szezonra vannak

már terveik, s a 2014-es esztendőben a budapesti koncertjeiken is fellépünk. Remek az együttműködésünk, különböző megyei turnékat is vállalunk velük.

■ *Mi a helyzet a vendégszereplésekkel?*

– A régi, klasszikus turnék már nehezen összeegyeztethetők a munkánkkal. Viszont összesen kétszer megyünk Svájcba, kórusokat kísérünk. De annyira sok a tennivalónk itthon, hogy nincs is igazán mód hosszú turnéokra és anyagilag sem hoznak annyit. A rendkívül alacsony bérek miatt a kollégák kénytelenek tanítani is és ez összeegyeztethetetlen a turnézással. Azért megjegyzem, a zeneiskoláknak örülni kellene, hogy aktív muzsikusként tanítják a jövő generációit a zene szeretetére...

■ *Ezek szerint rengeteget dolgoznak, mégis olyan kevés a pénz, hogy nem tudni, mire jut belőle, s azt sem, hogy a jelenlegi helyzet meddig fenntartható...*

– Mindent elkövetünk, hogy minél több feladatot vállaljunk, azonban ennek is van határa. Forráshiányos időszakot élünk, de bízunk benne, hogy az állami támogatás legalább a béreket fedezni fogja, illetve 15 év után végre lehetne emelni a fizetéseket. A jelenlegi bérünk ugyanis semmilyen tekintetben sem versenyképes. A mai feltételek között újra kellene értékelni a magyar zenekarok támogatási rendszerét, azon belül a Duna Szimfonikus Zenekar helyzetét is.

R. Zs.